

Oscar Bagur - Encarnació Quetglas - Rafel Serra

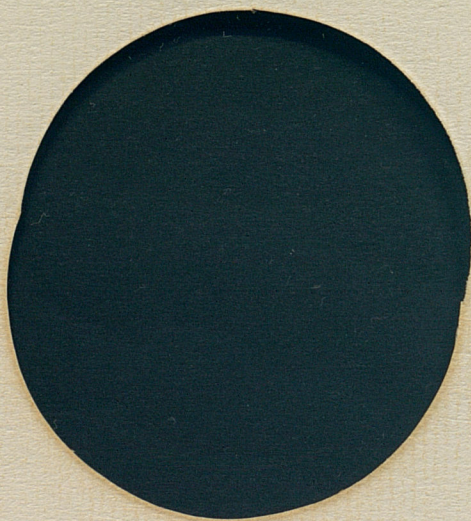
Solstici d'estiu

3

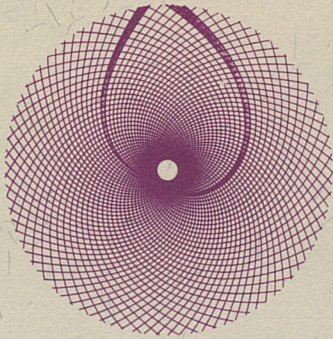
Búger - Campanet - Eivissa - Maó

ILLES BALEARS

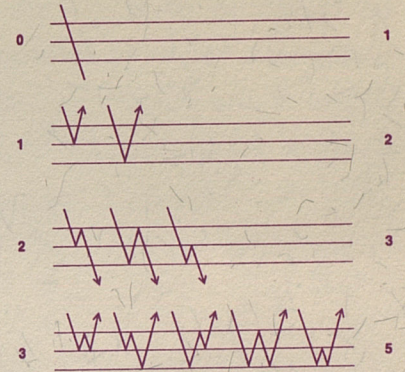
2000

LA POÈTICA DEL LLENGUATGE DE LES MATEMÀTIQUES

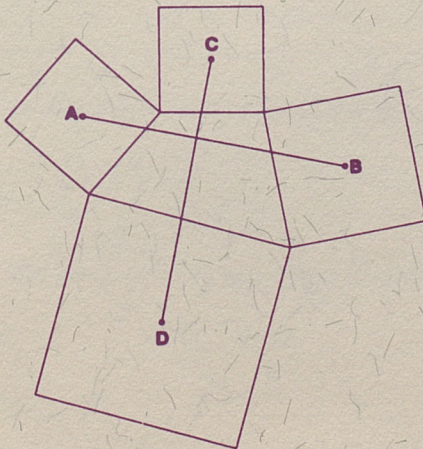

*Girasol gigante que contiene 55
espirales en sentido antihorario, y
89 en sentido horario*

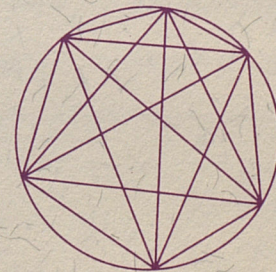

*Un rayo de luz puede reflejarse según
 F_{n-2} caminos al sufrir n reflexiones
entre dos láminas de vidrio*

Solstici d'estiu 3

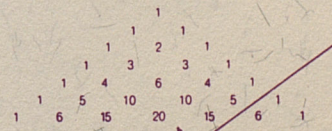

Un teorema geométrico "sencillo"

PUNTOS

1
2
3
4
5
6
7

REGIONES

1
2
4
8
16
31
57

Solución del problema de Moser

La Fundació ACA - Aula Poètica de Búger i la Fundació Joan Amengual i Pericàs de Campanet han unit esforços per dur endavant el projecte d'editar els joves poetes illencs dintre d'una col·lecció titulada *Solstici d'Estiu*. Baix el suport de la Direcció General de Cultura del Govern de les Illes Balears.

Primera edició: © i ® Fundació ACA - Fundació Joan Amengual i Pericàs, Búger-Campanet, 2000

Amb el suport de: Direcció General de Cultura Govern de les Illes Balears

Col·laboren: Consell de Mallorca • Consell Insular d'Eivissa i Formentera • Consell de Menorca.

Disseny: Fundació ACA - Aula Poètica, Son Bielí-Búger

Arts Gràfiques: Impremta Bergas - sa Pobla

Fundació ACA

és membre de la / es miembro de la / is member of the / ist mitglied von der:

European Conference of Promoters of New Music

Informació:

Fundació ACA - Son Bielí

07311 Búger • Mallorca - Illes Balears (Espanya)

Tel. (+34) 971 51 65 01 - Fax: 971 51 65 02

Depòsit legal: P.M. 1393-2000

Edició gràfica patrocinada per:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura

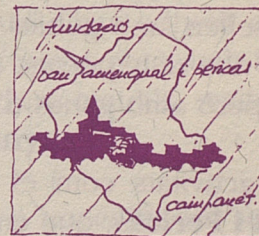
Direcció General de Cultura

Fundació
Àrea Creació Acústica
Son Bielí · Búger

Consell de
Mallorca
Cultura i Joventut

Coordinen:

ART : arts

"Naturalesa, Artesania i Gastronomia"

Col.laboren:

CONSELL INSULAR
D'EIVISSA I FORMENTERA
Conselleria de Cultura

CONSELL INSULAR DE MENORCA
CONSELLERIA DE CULTURA

En una terra on les paraules hi pasturen, erràtiques i salvatges, embogides per les fúries dels vents, condimentades per plugims de sals marines, que es reboquen dins les polsoses clars dels migdies agostençs, que s'embetumen de farigola, romaní i camamil·la. En una terra que presenta aquest tresor tan ignot com saborós, de segur que hi ha d'haver uns esperits llunàtics que, furtivament, estan disposats a anar perpètuament de cacera. No per assassinar els mots, ni per practicar carnisseries inútils ni per instaurar orfenats de fonemes sense substància. Ells i elles, intrèpids i intrèpides, poetes tots, saben vetlar emparats, silenciosos o atronadors, en el xibiu de les muses i caçar-les al vol, les paraules. No totes a l'atzar. Diversos motlos de variada estètica en fan la selecta triadella. Uns les serveixen de viu en viu, sense escatar-les ni condimentar-les; altres, abans d'ofrenar-les, incertes, als déus invisibles, les observen, les taxidermitzen, les posen en quarantena, les alambinen i, si encara s'escau, les cisellen amb gúbies argentades. Tanmateix, tots els camins ens porten a un mateix horitzó: la riba dels poetes. Els més joves, inquiets, agosaradament temeraris, potser cridaders i tot, però amb ganes d'agavellar versos...

Gràcies a activitats com el **Solstici d'estiu**, una iniciativa d'ACA i la **Fundació Joan Amengual i Pericàs**, que enguany arriba a la tercera edició, tres joves poetes, una **mallorquina**, un **eivissenc** i un **menorquí** podran escampar la llavor dels seus versos a través de la lletra impresa i també a través de la pròpia veu, bé en directe en sengles recitals que se celebraran a **Son Bieli (Búger)**, a la **Vila d'Eivissa** i a **Maó**, o bé enregistrats en aquest caset que acompanya el llibre. Als impulsors d'aquest projecte, tan enquimerats sempre per la difusió i promoció de variades i sorprenents activitats artístiques, com a mínim dues coses, entre molts d'altres mèrits, se'ls ha d'agrair: una, que prioritzin els joves; en segon lloc, que tenguin l'encert de representar les diverses illes de les **Balears**. Aquest dos objectius són prou importants perquè la **Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears** se'n senti orgullosa i porti el seu granet d'arena en la consolidació del projecte.

Damià Pons i Pons
Conseller d'Educació i Cultura
del Govern de les Illes Balears

ELS MOTS PRECISOS

*Ah, el mot dens, escollit en un somni, una espera
que busca els mots precisos que en el vers l'acompanyin,
i s'avenen, tots junts, i un clar sentit extreuen,
i fan com una música amb el cor i la terra!*

Fragment d'Illa, de **Marià Villangómez**

Deixau-me començar, enguany, amb aquests versos suggeridors de la creació poètica de **Marià Villangómez**, a qui enguany, justament commemorant que fa setanta anys que va començar a escriure poesia en català, hem organitzat des de la **Conselleria de Cultura del Consell Insular d'Eivissa i Formentera**, un homenatge -al qual s'han adherit altres institucions i entitats privades- que abraça actes culturals d'allò més variat però amb la intenció bàsica de donar a conèixer la seva obra a través de representacions teatrals, recitals poètics i concerts arreu de les nostres illes, al **País Valencià** i a **Catalunya**.

Precisament aquesta és també la intenció de la **Fundació ACA** a través de les seves activitats i especialment amb l'organització del "**Solstici d'Estiu**", que es consolida en arribar ja a la seva tercera edició. És un bellencontre de música i poesia que agermana aquestes dues arts i, per la participació de poetes joves de **Mallorca**, **Menorca** i les **Pitiüses**, serveix també per donar a conèixer més enllà de l'àmbit insular, sovint difícil de travessar, la seva obra creativa, els seus mots precisos.

Felicitats, **Fundació ACA**, per aquesta iniciativa i totes les altres que tan acuradament -i la mostra són les vostres edicions impreses i musicals- duis endavant.

Francesca Tur Riera

Consellera de Cultura
del Consell Insular d'Eivissa i Formentera

INVITACIÓ A LA LECTURA.

Quan era jove opinava que els poetes eren prosistes vessuts que escrivien versos perquè no podien arribar al final de la línia. Vaig mantenir entretingudes controvèrsies en aquest sentit amb amics poetes. En el fons, a un lector obligat de **Kerouac**, **Salinger**, **Hesse**, **Hamsun** i companyia (nord-americans i nòrdics, com era costum en els setanta), la lírica tradicional era com si a un seguidor de **Jimi Hendrix**, que també ho érem, ens fessin escoltar **Gilbert O'Sullivan**. Va ser amb les lletres de **Dylan (Bob)**, **Cohen**, **Reed** (el **Lou** d'abans d'anar a cantar al papa de **Roma**) que vaig descobrir que la poesia podia ser prosa. Posteriorment, amb **Pavesse**, vaig adonar-me que la prosa podia ser poètica i em vaig reconciliar amb tot l'univers de creació literària.

A **Menorca** tenim les nostres fornades de poetes i de novel·listes o narradors i convivim amb prou harmonia; fins i tot hi ha qualque aventurer que explora amb èxit ambdós territoris. A **Menorca**, els escriptors són ben vists, encara que siguin poc llegits. Aquí, a **Menorca**, també experimentam aquest període de producció literària com mai no s'havia vist abans. Hi ha una generació de creadors que es va formar al caliu de la transició política, que va ser una transició molt més profunda. Han hagut de passar molts d'anys fins que no ha sorgit una altra generació de persones que es volen expressar a través de la paraula escrita i fer-ne, d'aquesta necessitat, un àmbit de creació. N'**Oscar Bagur** n'és un. Potser no és el més conegut i en la fitxa que feim de les coses que passen ens apareixerà com a cantautor. És per açò que estic content que sigui un dels poetes convidats en aquest tercer **Solstici d'Estiu** poètic que edita la **Fundació ACA**, juntament amb una mallorquina i un eivissenc. Desig que aquest solstici també se celebri a la nostra illa com se celebren tots els solsticis, com fi fossin una festa.

Josep Portella Coll

Conseller de Cultura, Educació i Esports
Alaior, 22 de juny de 2000

EL PIS DE LA BADIA

III

**Tots aquests anys que tenc, ni els tenc ni em tenen,
ni em tendran mai en tant que succeeixis,
com ho fas davant meu, d'una manera
tan perquè sí i tan existidora.**

**Tenc l'edat que tu vols, ningú diria
que davant teu sigui un pur cos ixent
ben capaç, ell totsol, de donar rampa,
de calar foc al foc i de fer ploure
en sentit ascendent o que s'esbuqui
tot el bigam del món, si m'ho demanes.**

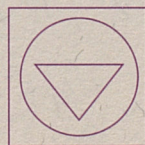
**Em sent exempt del temps, quan tu t'hi instal·les:
només me sona a mort enfront dels altres.**

Miquel Àngel Riera

Òscar Bagur - Encarnació Quetglas - Rafel Serra

LLIBRE DE POEMES

Solstici d'estiu

Joves Poetes de les Illes Balears

ÒSCAR BAGUR

Foto: Antoni Caimari.

Estava escrivint i el darrer vers
m'ha caigut a la mar.
Des del penyal puc veure
on l'horitzó comença
i on acaba la vorera
de la platja petita
de sorra torrada
on el tronc d'un arbre descansa,
sense arrels, sens aigua.

I

Desfer el temps
per tornar a cosir
el dia i la nit
amb fil d'alegria
que brolla del pit,
amb l'agulla cremant
pel foc de l'amor
que no s'apaga sinó brusta
amb l'aigua de cel
que molt

suaument
cau

II

Brodar un llençol
sens mida ni patró
on colgar-nos tots dos
passant la nit i el jorn
desfent el temps
per tornar-lo a cosir

III

S'adorm la nit,
sense llençols,
despertarem amb l'alba,
i ens colgarà de llum

inèdit

Com m'agradaria d'escriure proses blanques de la mar. Obert als velams del port cercaria la redossa d'un mati encalmat. Ple de blau de cel i de mar, viu de sol i de sal, despertar i trobar serena a l'arjau. I a banda i banda de la mar, una barca i una vida que festegen mig ballant. L'argent del blau llambrant ja no m'enlluernaria, car en una clara nit d'estels hauria calamullejat els ulls per poder tornar a mirar el teu cos de velam, blanc entre el blau, extasiat de pau.

Tauré les hores al pati
i deixaré que el sol les assequi;
després en faré oli,
que serà de fragància agraïda,
i, per nosaltres, una animeta hi cremaré.

I tornaràs als mites
quan se n'haurà anat;
i tota partida serà principi
en el camí del que no entendràs

No escriuré cap tanka
perquè les tanques m'escriuen el camí.

inèdit

T'han cridat pel balcó
però el teu cos no reacciona;
els ulls caminen
i camina el cos cap a la mort.

inèdit

Voldria pensar-te i heuret
en un mateix instant
assajant d'escriure mots i versos
en la difícil pell acarriada.

O Bagur

Òscar Bagur, poeta

“-¿Tu trobes que s’ha de ser un bohemí, o s’ha d’estar mort, per ser un poeta de debò? ¿Com s’ha de ser, segons tu? ¿Un imbècil amb els cabells fins a les espatlles? (...)

-“L’únic que sé -va continuar dient la Franny- és que, si ets poeta, crees alguna forma de bellesa. Es dona per descomptat que darrer teu, un cop mort, deixes alguna forma de bellesa...”.

El fragment del diàleg suara transcrit pertany al llibre *Franny i Zooey*, del novel·lista J.D. Salinger, i estic segur que n’Òscar Bagur, aquest poeta maonès jove (però no novell, car ja té un llibre publicat i premiat) comparteix amb Salinger el que entén per poeta, o sigui, un creador. Bé és ver que l’americà no s’hi ha esforçat gaire, a l’hora de definir. I, d’altra banda, què és allò d’*“alguna forma de bellesa”*? Certament, ambigu; d’àmplia interpretació. Però així deu ser l’art.

Aquest autor, n’Òscar Bagur, que ha emprès amb fermesa el camí de poeta, manifesta tenir una cura primmirada pels mots, als quals sotmet a l’anàlisi per observar-ne llurs formes, per esprèmer-ne llur potència significativa i llurs ressonàncies. Per açò, probablement, l’estudiant va optar per la filologia, que és el born per on campa l’estrenu cavaller i on s’ensinistra, en les hirsutes arts de manejar les pacífiques i a la vegada més feridores armes, els mots. Tirant al blanc del paper de les lletres de traça segura, confia empescar *“artísticament allò real i allò desitjat per tal de crear-ne una emoció”*. Activitat que no és cap negoci (vam-ell-ara!) ni cap substitutiu de compromís polític. Ni de noves! Però, sens dubte, és una ocupació que li permet, a n’Òscar, donar resposta convenient a tantes *“Lletres de Batalla”*, signades per dracs horribles, perverses fetilleres i malignes cavallers, que la malastruga realitat del plom li envia, tot reptant-lo al camp de l’honor per combatre el tort o la injustícia.

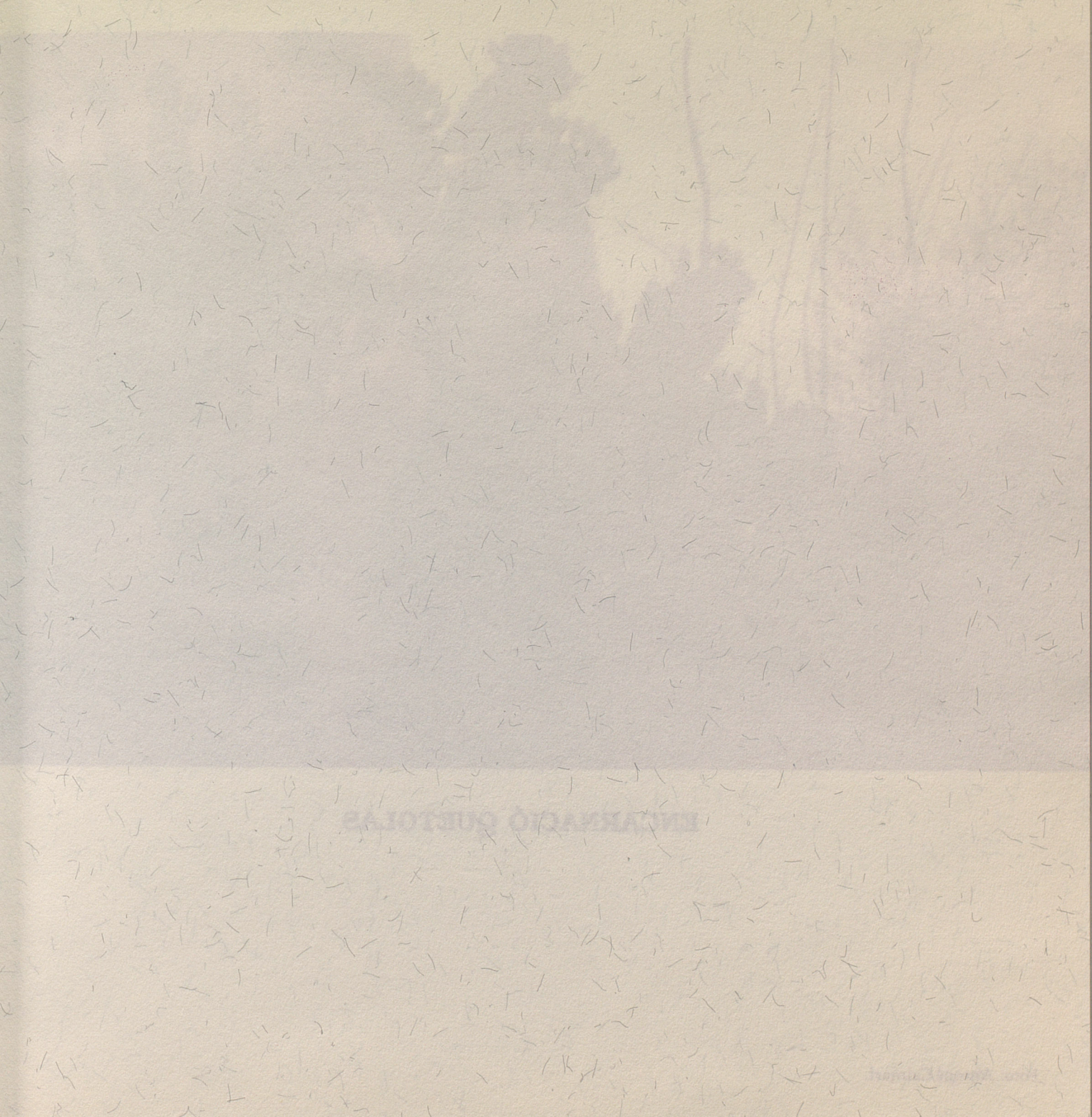
Empeder del mal de lletra, més tost lletraferit, llig, doncs, i escriu la vida, per plaer i per pruija, una necessitat induïda en el temps d’estudi i d’aproximació als clàssics. Així, per contagi, se li ha anat encomanant la malaltia. L’amic Òscar diu que ho fa com qui neda (natura d’home d’illa); però, més viu que un cove d’alatxa, no es deixa embolicar dins les xarxes de les tècniques (la mètrica, la rima, el dallonses de l’ham poètic, el *sursum corda*...), sinó que ell opta per espais de llibertat i potser fins i tot per la paraula viva. Que tot plegat té avantatges i inconvenients: ja s’ho farà en ser major d’edat sintàctica!

Atenció a aquest al·lot menorquí, que, mà a l’arjau, navega ardit pels mars del món cercant inflar el velam d’oratge o de poesia. Solca que solca el temps, ell vol i dol i va creant quelcom així com formes belles. *“Al capdavant, l’únic que ens cal és trobar-nos enmig de situacions que ens treballen i que, de tant en tant, ens col·loquen davant les coses immenses i naturals”* -aconsellava el poeta Rilke a un jove col·lega en la darrera de les famoses “Cartes”. I a continuació afegia: *“També l’art és solament una forma de viure”*.

Joan F. López Casasnovas

Òscar Bagur i Martínez (Maó, 1975) és estudiant de Filologia Catalana a la Universitat de Lleida des del curs 96/97. Va començar la seva activitat poètica a l'institut, on va obtenir el Primer Premi Sant Jordi per a l'alumnat de 3r i COU de l'IB Joan Ramis i Ramis de Maó els anys 95 i 96. Ha publicat *La difícil pell acari-ciada* 1998 (IV Premi de Poesia de la Universitat de Lleida 1997). El passat desembre va participar en una lectura poètica col·lectiva de joves menorquins a la casa de Menorca de Barcelona.

També ha desenvolupat la faceta de cantautor, que entén com a una altra manera de divulgar la poesia. Principalment ha musicat poemes d'altres autors. Va obtenir el Tercer Premi de Música d'Autor del Programa Cultural Jove 94 del Govern Balear. I ha actuat, entre d'altres, a les Festes de Gràcia 95 de Maó i a la I Mostra d'Expressió Jove 96 del mateix Ajuntament; as Castell per Sant Jordi del 95 i 96, a l'Ateneu de Maó l'any 96, i en l'homenatge que Acció Cultural de Menorca va retre al CPEP el 96 a Ciutadella.

ENCARNACIÓ QUETGLAS

Foto: Antoni Caimari.

Parlarem del temps
i de la pluja,
els nostres ulls no es trobaran.
La teva veu em dirà que l'estimes
i jo, insignificant,
et somriuré.

Tornaré,
no ploris encara,
el que deix aquí
m'espera allà
baix la pinada.
Pensa amb mi,
no m'oblidis encara
que dels plors,
n'has fet la mar que ens separa.

Tu que ho veus tot quan la claror s'amaga,
convida'm als rituals de plaers i desenganys,
lluna.

Plou,
i estic enamorada de tu
i sent com l'enyorança
poc a poc s'endintra
entre les cames de les meves
soles i ara tristes paraules.

Plou,
i la pluja me recorda a tu
perquè ets gota
dins el meu sec
i àrid desert.

Plou,
i la teva absència m'assassina,
me corromp els pensaments.

Plou,
i lentament la terra amarada
put d'hivern xop d'amor.

Plou,
no hi ha ningú,
sols sent les meves lletres
que me demanen on ets.

L'èxode

Aquí, envoltada d'aquest mutisme angoixant,
anellada pels murs sòlids,
enclosa dins aquesta falsa realitat.

Ara, vàgament et record,
sembla que el lapse llarg
m'enclou aquí,
sempre aquí,
lluny de tu...

Vas fugir de mi com el suau desvetllar
de la quimera,

lliure corries camí enllà, foll,
com pols de papallona.

Avui, potser encara em recordes
com l'alè que t'empenyia enllà,
sempre ellà,
lluny de mi...

Sóc aquí, sí,

evocant aquestes absurdes meves mentides,
creient, encara avui, en l'abisme que ens separava
sense voler entendre
que ja ets molt lluny de mi...

I no m'importa. Segueix,
corr, allunya't, fuig,

potser sóc ara jo qui et fa marxar.

La meva vida ha pres altres camins
i tu no hi ets al meu nou paradís,

i no et trob a cap de les meves estances,

i no et somii en les meves becaines,

i no t'evoc perquè et vull lluny,

lluny de mi per sempre...

(sí, ja no hi ets
i per primer cop estic contenta)

26 de novembre de 1997

ZÈFIR

Cau la vespreda al meu hostatge
com un calfred ferest,
m'omple les venes de fred, de por...

T'he conegut en la distància,
i t'he fet meu llegint-te.

El so de les paraules
me travessa l'essència,
partint-me en dues.

En la teye veu he trobet la meva
i, per fi, les paraules es deslliguen
i es dibuixen elles soles
per pal·liar el dolor de ma existència.

Com plors d'estels
les lletres corren en tinta i salten,
a les palpentes escric
el parfum de mon poema.

Les ferides del passat s'obren,
sagnen en plors varats
per la clivella de ma vida.

Mir enrera i tenc por,
el regust amarg de ma tristesa
pren forma i color,
revisc la pena i el dolor
i l'albada fosca de ma infantesa
se'm queda immòbil a l'ullada
del record.

Avui la nit es fa llarga
i l'ànima s'allibera del meu cos.
Surt, camina i es xopa d'hivern,
torna a les fosques
portant-me amb el seu record afligit,
ara fet de somnis,
el qual vull apartar i
deslligar el nus
que me fermava a ell
per sempre més.

Un nus de sang, potser de gens,
un nus d'autoritats, de crits,
de mals humors, de llàstima...
... un nus que se desfà.

Vull oblidar les meves arrels,
vull ser una estranya en el meu món,
vull no ser jo per poder seguir essent.

Avui he tancat els ulls
-m'han caigut llàgrimes-
els espills ja no reflecteixen
aquell meu cos trenquívol;
és la ràbia i la impotència,
són la pena i els records.
Sóc jo que m'obro i em rebel
i escup furiosa
els pensaments proscrius
que em corquen i em rovellèn.

Me mir les mans i són de pluja
i en elles no hi trob
ni una gota del meu somriure.

Me mir els ulls i són de foc,
i no hi crema ni una espurna de joia.
Sent el cos que es fa sospir
i no emana ni un alè de vida.

A les fosques cerc
-castells esbucats-
l'enyorança que sentia fa uns instants.

Tot s'allunya i s'espargeix,
es fa somni,
es fa passat...

On són les antípodes de ma infantesa,
on és ell abraçant-me fort,
on és el so del seu somriure,
on és la dolçor de son parlar.

La vesprada es fa nit absoluta,
l'aire gèlit em glaça la sang.

Sent enfora la cançó de les fades,
la veu que s'apropa tot cantant.

Tanc els ulls i el sent a devora,
sa mà m'acarona
i m'ofereix pau.

Sóc una nina en robes d'al·lota
que dorm entre uns braços
que sé que han canviat.

La veu se m'allunya,
la cançó s'ha acabat.
Despert dolguda
els meus ulls han plorat.

El tremolor de ma vida
em torna envoltar.

Bunyola, 17 de setembre de 1998.

FULLS

Vull recloure'm aquí,
dins aquesta tarda absurda.

Tancar els ulls,
barrar-los,
i sentir-me sola.

Tu em bastes,
ja em fas companyia,
a tu m'adreç,
a tu m'explic.

Sent la vida com una caixa buida,
asseguda, tenint-te entre les mans,
deix passar les hores mudes.

Tot passa tan de pressa...
la llum es torna obscura
i aquesta meva cadira coixa
em fa romandre asseguda.

Juliol 1996.

Vaig nèixer i em varen dir que existies.

No me'n sabia avenir,
mai ho vaig poder entendre:
eres un home bo
que repartia bonesa
bonhominós amb els homes
bondadós i benèvol de cap a peus
i a mi, tanta bonesa
em va embafar.

Em van contar les teves històries,
aquelles que tothom lloava
i jo, no les entenia
-ara potser no les crec-.
No ho entenc *Totpoderós*
com permets tot el que passa,
no vull creure't ni alabar-te ni lloar-te,
però m'agradaria veure't
i saber si és cert que dus barba.

Bunyola, 3 de març de 1999.

DEMÀ SORTIRÀ TAMBÉ

Reapareixen les carícies
ets un núvol odiat i plorat avui.
T'enyor sempre massa tard
i t'estim quan no ho he de fer,
sempre tot a destemps...

Un adéu i una abraçada
ara un crit ofegat.

El llençol calla,
guarda el secret.
El mir i et sent enfora,
com sempre, ara que ja no hi ets.

El fred, aquell fred que tot
ho emmalalteix,
el fred... tornarà.

Vine i enclou-me aquí,
dins el teu puny.
Estreny fort i no em deixis
ofega'm...

“Demà tornarà a sortir el sol”
Sí, tenyit de venjança,
tot serà diferent,
la història canviarà,
la paranoia d'avui vespre
serà tràgica cendra
malguanyada
que un gup de vent
esbargirà.

Quan la lluna ens observava
pel foradell minúscul del cel negre
tu i jo jugàvem a besar-nos,
a abraçar-nos i a tregar-nos.
Les mans com papallones
buscaven un recer
entre roba, sabates i calceïns.
La pell llisa es dissolia
amb la suor,
els ulls buscaven ulls als quals mirar
mentre un somniure provocat
reia entre somnures una rialla.
Els llavis buscaven llavis per besar
els dits buïnaven el meu cos
la lluna, mirava pel foradell,
mirava mentre tu i jo ens estimàvem.
La lluna me mira aquesta nit
i sap molt bé perquè plor,
també t'ha vist a tu
en el seu camí cap a la fosca,
i la pluja no era pluja
eren llàgrimes de lluna esguerrada.

Encarnació
Quetglas

Des de les editorials i els mitjans s'ha utilitzat el reclam de la feminitat a la literatura. En part se'ns ha volgut fer creure que la diferència entre literatura masculina i femenina és abismal; en realitat, quan parlem de literatura femenina del que estam parlant és de literatura, simplement. Entre homes i dones, a part d'unes diferències socials que sí cal enderrocar, no hi ha molts abismes. Deixant el món a part, oblidant els complements circumstancials, sols queda un home o una dona, i si oblidam les diferències hormonals –que res tenen a veure amb la poesia, per molt que alguns il·luminats pretenguin fer-ho veure així- sols queda la persona.

Quan parlem de poesia, aquesta persona esdevé sols un animal poètic: una rata que pretén xifrar el seu dolor en versos i mots. El dolor, companys, és el mateix en homes i dones i l'amor, l'enyor, el fàstig, la solitud, els carrerons on ens podrim tots lentament sòn els mateixos en homes i dones.

Encarnació Quetglas no escriu amb el seu sexe, escriu amb la seva ànima, i l'ànima sols té un sexe eteri, sense forma ni sentit, una simple eina de fam.

Per això els seus versos els podria haver escrit qualsevol home, per això qualsevol home, dona, fins animal què collons! Podrà capir-la i jutjar-la. Serà bona o serà magre, però pel que fa a la seva poesia no la supediteu a la feminitat o a la jovesa de l'autora.

La poesia és dolor i el dolor no és patrimoni ni d'homes ni de dones, és patrimoni dels imbècils, això és; qualsevol ens que existeixi.

Joan Antoni Cabot

Bunyola, 5 de juny de 1999

Gràcies a la Fundació ACA per aquesta primera oportunitat, de debó.
A Núria, el meu primer poema.
A mon pare i ma mare perquè els estim (i a la resta de la família –que són molts-
també).
A Elles, per les rialles, les marxes i les nits de secrets que no acaben.
A Natàlia, Guillem, Miquel, Ainhoa, M. Antònia (i tots els que m'oblito).
A Carol i Laura, i a JR per aquells records que ajuden a escriure.
A tu, Eugeni, per estimar-me i sofrir-me i fer que la vida em sembli un camí pla-
ner, i a Vicenç perquè tot és seu: el nostre àngel.
A Joan Antoni Cabot per ajudar-me amb tot això, per animar-me i ser aquí devo-
ra ca meva.

Vaig nèixer a Bunyola un 17 de novembre de 1978. Vaig créixer feliç, encara ho
sóc de feliç, crec que ho seré sempre si la felicitat és això; el que moltes vegades
es converteix en patiment (quines coses la vida...).
No sé el que vull, supòs que amb el que tenc ja em basta.
Ara mateix estic cursant segon de filologia catalana i només fris d'acabar, això es
fa llarguíssim! Però tot arriba...

Dedic aquesta primera publicació als menuts, per entendre els silencis, les mira-
des i fer-me riure tant. A vosaltres:
NÚRIA, FRANCESC I LLIBERT.

Encarnació Quetglas Ortega
Bunyola, 9 de juny de 1999

RAFEL SERRA

Autoretrat amb Holly.

Cartes per Àngela

Juny, 1999.

INICI D'ABSÈNCIA

Hi ha un cor íntim i pròxim,
amb gust fúmeral,
que pels carrers d'abril
i en format impromptu
- val a dir que com sempre -
assalta el meu dubte.

- Aquí, nit de timbre, nit íntima o nit natural -

"Per vèncer la notícia
has de trencar un altre llàpis,
aturar els electrodomèstics,
despenjar l'arc de Sant Martí,
parar peix i maduixes,
transitar sense engany_."

- Aquí, nit suspensa, nit de vi o nit fracturada -

El temps, però, s'escurça.
Ja fa dies que la música sona
i encara hi ha una duana
entre els nostres móns,
una certa distància
que mai no he sabut recòrrer.

- Aquí, nit de pedra, nit de nius o nit efímera -

I també conec la sang.
L'he vista massa vegades.
Com puc tornar a demanar
si ets tu qui s'ha calçat
les meves sandàlies
sense tornar a témer
les palanques de la pell?

- Serviria nit d'acer, nit de fang o nit de níquel -

Mai no hi ha llagues pulcres,
cap al·lero sense ombra,
cap significat en cercle.

Hauré de mester, suposo,
els estendards d'amor
que sempre rendeixo.

- Ara hauria de ser nit de sucre, nit erecta i nit de contacte -

GUARDARIA LA TEVA VEU EN UN POTET

De vegades volem creure
en un per sempre que no dura gaire,
com aquell dia en que vam profanar el temple
amb música irreverent.
Ens vam enfilear als arbres,
i vam cantar a ple pulmó
sobre una pobra mosca
que es va quedar a les fosques_
o quelcom de semblant.

No t'ho vaig dir, però en aquell instant
vaig desitjar guardar la teva veu
en un potet.

Era la música.
La música ens omplia
i trencava el tancament.
Pintàvem, entre molts,
un nou retrat dels artistes joves.
Mastegàvem l'aire
i ens felicitàvem en reconèixer
que el seu sabor era esplèndid.

Però tot s'acaba.
Els per sempre també.
Aquest, inclús,
es va acabar abans de començar.
Vaig recordar els meus llibres,
que varen envellir mentre jo estava ebri,
i em vaig veure sol,
assegut dalt d'una talaia molt freda.

Vaig tornar a no dir-t'ho,
però si hagués guardat la teva veu en un potet
potser no series ara un somni.

Crec recordar que el que va venir després
va ser un cel negre i sorollós.
Hi havia lamentacions alienes, dolor,
un dolor conegut, repetit, dur,
una eina de descobriment del que ja sabíem.

Aquí és on tot es complica.
Una flor olorosa em va servir de coixí,
vaig abraçar amb enganys,
tot examinant l'entrecreuament de passions
amb interès entomològic,
això tan característic
d'aquest macroestar que ens engoleix.
Els homes es rompien en una mena de combat,
una mena de follia obscena
atiada per fosques cançons.

Crec que ni Hemingway ni Kerouac
ho haurien suportat.

Diverses vides, diversos mots, diversos dies_

Mai no m'he atrevit a demanar-ho, però,
existeix un potet
en el que càpiga la teva veu?

INÈRCIA

"True sailing is dead"

J.Morrison.

En el gruix d'un cabell que he trobat a faltat
bull la meva voluntat.

Bufa com vent a les venes,
tiba com un poema
que demana que l'escriguin.

Vull durar.

Vull quedar-me a viure dins tu.

Però cap mapa et situa.

Cap llibre t'explica.

Cap mot et diu.

Ja no cantes.

Sembla, inclús,
que vivim les mateixes hores
a hores diferents.

A més, anit la lluna em mira
i em prohibeix que t'encalci.

No em vol pels temples ni per les tavernes.

No em vol pels mercats.

No em vol pels liceus.

M'hi he trobat massa sovint correguent així,
pel tall d'aquesta asèpsia voluminosa,
per l'exactitud de carrers moderns,
saltant entre gent desconeguda
que em saluda amb amabilitat de diumenge.

Mai no vull testimonis, però.

Tal vegada, tan sols un fil de sang sobre el vitrall,
una mort en camp obert
que ratifiqui un nou naufragi.

Només vull ser
el bes que sempre et besa.

FUGACITATS

Ara que m'he pres un respir
per a poder èsgotar-me a gust,
aprofitaré per deixar constància,
en aquest tractat sobre els àngels
que he començat a escriure
en un moment tan inoportú,
d'allò que no t'he dit
ni sé si et diré mai.

No ho faré, però, des de la meva angoixa,
sinó en forma de poema guerrer,
de versos de batalla
entre els que traspuï tranquil·lament la sang.

Començaré recordant-te sota un pont,
mirant com et miro,
fent com qui no em veu,
i jo en el meu tàndem incomplet,
neguitós i accelerat.
Un creuament d'ulls
dels que se'n veuen ben pocs.

Seguiré amb un collage de flors,
unes sandàlies que no ho eren,
i jo sobre un arbre metàl·lic,
amb el meu gelat fonent-se a la taula.
Al menys, aquest cop
sí que vam acordar que ens miràvem.

I acabaré amb el millor,
amb la teva esquena en moviment,
els teus braços alçats fent fugir les aranyes,

el teu llavi,

llavi,

llavi...

negre!,

i jo,

- ai! -

i jo,

sota un focus

que no il·lumina el que et voldria mostrar

i que t'insinua a les clares.

Totes aquestes fraccions de segon encara viuen.

I és que en mi,

alguns ahirs són sempre avuis.

És la millor manera

de vèncer als demàs que temo.

BALADA D'URGÈNCIA

Has d'entendre el meu llenguatge.
Més que protegir-me, m'atrinxero,
em refugio a les biblioteques,
m'amago sota la calculadora
i prego perquè ploga els dissabtes.

Conec tots els racons de la meva gàbia,
un lloc aspre on la fertilitat es confon.
Escolto a cada estona la mateixa cançó:
"...you kill my everything...".

Escric a qualsevol hora,
a qualsevol lloc intempestiu,
amb qualsevol estri sense calibrar,
amb les ungles,
cap per avall,
cap a enrere.

Suposo que aquest paper
és un altre vers insurgent,
un vers més de rebel·lia,
el preludi d'un hivern de desolació,
un hivern sense carn,
sense pell ni saliva,
una estació plena de tardes de pissarres,
de nits electròniques,
de matins de felicitat falsa...

Quin so de plàstic...!
Aquí és on, en el meu somni,
sona el telèfon i ets tu:

- Diumenge a les deu?

- No!

- Be, ja parlarem...

No veus com proclamo a crits
el meu amor
pel teu nom nou?

RETORN A LA POLS

Dubto
entre estimar-te a distància,
o llançar-me pel precipici
al que m'he abocat.

Ja veus que passejo des de fa dies
per davant de la teva porta
vestit de vendaval.
Exhibeixo les meves armes
amb aspecte una mica entremaliat.
Et mostro els meus moments,
i, de tant en tant,
amb una certa descaradura,
aspiro la teva galta.

Però ja hi vaig estendre les mans, aquí.
Conec bé aquest lloc,
perquè hi vaig viure fa anys.

Eren dies
en què tot semblava engranat.
Dipositava besos
que electritzaven un cos flexible.
Les hores eren plàcides,
i alguns instants,
memorables,
eren pur foc.

Hi ha qui d'això en diu
"temps de totes les meves cèl·lules cap a tu".

Darrerament hi he tornat a pensar,
suposo que és inevitable,
i m'he sentit com si aquella fera monstruosa
m'estigués devorant encara.

Ara, però,
mirant entre les escletxes
de la meva cuirassa,
veient-te,
he pensat que
si algu rentés el meu amor,
potser,
algun dia,
podria tornar a visitar les mateixes platges
sense por de negar-me.

De moment,
ja conec la teva adreça,
i això és molt.

Tan sols em queda dir-te,
i és que vull ser sincer fins al final,
que no és la primera vegada
que escric cartes a una desconeguda.

SEMPRE EXILI **(Carta Final)**

Perquè em mantens suspès,
expectant,
en aquesta tarda immensa?

Emets una llum tan brillant
que tot ho fa obvi:
les petites demolicions,
minucioses, continuades i exactes...
els monarques, bruts,
que ens disputen mentre ens castren
entre tancats de filferro...
les cobdícies minúscules
espurnejant sobre els arsenals...
els bisos
que ens vam oblidar d'interpretar.

He d'admetre que en aquest any magnífic,
he après,
a la fi,
a llogar a bastament la meva confiança.
He vist néixer sobre núvols negres
una parella d'arcs trenats.
He pujat escales noves
que menen a cases amples i acollidores.
He viscut més joventut.
He alenat i ensumat en colla.
He fomentat,
he corregit,
he aconsellat,
he aplaudit...

Però la mar és massa gran,
maligne, de vegades,
i sempre hi ha ones que s'estavellen
al costat de l'escenari,
allí on ningú les veu.

Ara, que ja em veig gairebé anivellat,
miraré d'aturar-me completament
i executar aquest exercici tan difícil
que es diu tornar a començar.

Recordaré que he crescut
amb molts *ara* nos,
seguits de molts *després tampocs*,
algun *hi ha altres nines*,
i tots els *no és per a tus*
que un cor esgotat pugui contenir.

Així que aquí em tens,
adreçant-te una carta pòstuma.

I és que escriure
és com un palpar a veure què trobes,
dins la cova de sempre i sempre a les fosques.
És un pensar en el futur i altres noses menors,
és solitud en companyia,
un ara toca oblidar que de vegades funciona.

Però aquest dolor...
que mai no minva,
i que és sempre el mateix...

ABANS D'ESVAIR-ME, VULL ESCRIURE UN VERS AQUÀTIC

o líquid, i beure-me'l, defugir
terres d'argelaga i encalçar els blaus
de mars encalmades, trobar la pau
del riu, conrear l'efluvi marí,

recórrer les illes de cap al tard
per la comissura d'uns horitzons
d'aigües transparents, sentir pels racons
els cants de sirenes, guanyar l'esguard

de gotes absortes en llum vespral
dins núvols sadolls, i arribar a riberes,
badies i platges on mai la sal

es perd, i adornar noves amistats
amb llacs, torrenteres, basses i brols,
sempre a poc a poc, a glops curts, calматы.

de "**El Temps Presoner- El Goig**"

HE VINGUT PER A OBRIR AQUESTA ARQUETA

Sóc el vent que et rep quan vens pel trespol
dibuixant figures amb ulls de nen.
He vingut per a néixer en el teu present,
a escalfar la llar i admirar el teu vol.

Sóc música escrita dins el mirall
on et sols mirar quan s'acaba el fred.
Deixarem enrere el meu gabinet,
i entre els ametllers farem l'escampall.

Sóc l'onada clara que et vol endur
cap a carn incògnita d'illa experta.
Dins la meva pluja hi ha un bes per a tu.

Sóc qui et respira, qui t'ha descoberta
des del balcó fosc i el llinatge nu.
Sóc jo la notícia que et desperta.

de **"El Temps Presoner- El Goig"**

BREU

Sotmetre al llamp el que el cor, exigent,
copant el dia em demana: "No hi pares?"
Mes sols pervé l'avorrit d'hores rares
quan trec les ales per sendes de vent.

De sobte hi ets. Vens omplint els camins
de goig, de tu, de carícies breus,
de temps parat en romputs minuts meus
si uns ulls d'acer m'endevinen el dins.

Moment preci's de l'incendi calmat,
fumant paraules, amb veu de bromera,
car restes mut, cor, a l'agre lligat
i encadenat, presoner d'uns segons
de dures baules, vengut per l'espera
d'un pas. — No veus com et veig, pels racons?

R. Serra

A l'hora d'escriure, en qui més em fixo és en Pablo Neruda i Pere Gimferrer i gent així, el rock dels 60 i dels 70 i, de vegades, en mi mateix. El que més m'inspira és el vi negre i els meus problemes existencials (que no són pocs). També crec que desitjar la bellesa és just, i que optar a la perfecció és, més que necessari, desitjable.

He publicat a les revistes "Antea" i "Carpe Diem", i, si tot va be, ben prest ho faré també a la revista "Eivissa", de l'Institut d'Estudis Eivissencs. Començo a pensar que això va de debó.

En aquest recull podeu trobar uns quants sonets del meu llibre inèdit "El Temps Presoner". Aquest llibre em va suposar gairebé un any i mig de feina, durant el qual el que m'obsessionava era excel·lir en la tècnica. No sé si ho vaig aconseguir. Cada dia de Sant Jordi en faig còpies i les regalo a la gent. N'existeix també una versió web.

També podeu trobar la meua producció més recent, "Cartes per a Àngela", que és tot el contrari: set poemes escrits en gairebé set tardes seguides, durant les quals es suposa que tenia que estar fent altres coses. En ells, el que preval és l'espontaneïtat i la intenció de capturar un sentiment en el mateix instant en què es produeix. Crec que ho vaig aconseguir, però no sé si això és bo o no. El que més recordo era el moment d'anar cada dia a correus, a les vuit del matí, a dipositar dins la bústia la carta escrita el dia anterior.

La vida és una meravella, no és cert?

Ens veiem.

Agraïments, recordatoris i dedicatòries:

A Vicente Valero i Jean Serra, perquè una mica d'atenció seva orienta més que molts mapes que he mirat.

A Vicent i Resi, que han sabut de fer de norais quan feia falta. I quan no, també.

A Teresa i Gabriela, que m'ajuden cada dilluns a dispersar versos, i que escriuen com els àngels. L'una i l'altra.

A Ana Gavilà, la sirena, que també escriu com els àngels, i a qui li he robat un vers magnífic.

A les al·lotes de Carpe Diem, na Pepita i na Bea. Qui ho havia de dir que arribariem tan lluny?

A tota la gent de Radio Uc, per supost.

A la gent del teatre. Com ens vàrem divertir, veritat?

A Holly, tan llunyana.

A Resi una altra vegada, ara que està amb na Maria. I a Maria, és clar.

A Vicent una altra vegada, perquè ja és un gran escriptor, però algun dia fins i tot en viurà.

A Patri, Amanda, Susi, Divina, Esther, Alicia, i alguna més que m'he prohibit nombrar, perquè en moments així me venen totes al cap de colp. Pel bo i pel dolent. Som fruit del que feim.

Molt especialment, a Joan Albert Ribes, perquè gràcies a ell, que em va posar en contacte amb aquesta gent tan amable i feinera, em podeu llegir ara. De fet, no és la primera vegada que, de forma inadvertida, m'embarca en empreses que acaban sent molt fructíferes per a mí.

A la gent amable i feinera, la fundació ACA.

Cap agraïment per a cap Carme. No conec ningú que es digui així.

Curriculum - Perfil:

Vaig néixer a l'illa d'Eivissa l'any 68. Al menys, aixó m'han dit. Vaig estudiar Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió a la UIB. Després de treballar uns anys com a operador, programador i analista de sistemes, vaig decidir dedicar-me a la docència. Actualment sóc professor de Tecnologia a l'IES Algarb de Sant Jordi de Ses Salines, Eivissa, i m'encanta. Els adolescents són persones en estat pur. Continuament estic aprenent d'ells.

Una de les meves passions és la música. Sempre n'estic escoltant. Sóc capaç d'enamorar-me d'una veu. També toco la bateria. En els darrers anys he format part d'uns quants grups de rock, els quals han fet fortuna diversa. He de dir que aquesta és una magnífica manera de combinar art i esport. El problema és que als clubs nocturns hi ha massa fum i massa soroll. A més, no hi ha qui sofreixi a les rock&roll stars. Hi ha vanitats tan grans que no caben en un pit. Actualment, com a músic, estic a l'atur, però tenc uns quants projectes en el cap.

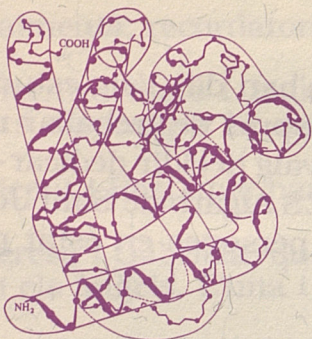
He participat en papers menors amb el grup de teatre d'Arts i Oficis i amb el grup de teatre de l'Institut d'Estudis Eivissencs. No n'he quedat massa convençut. Crec que no és el meu.

Presento el programa radiofònic "Versos Dispersos", l'únic programa exclusivament dedicat a la poesia que s'emet a Eivissa, i des de l'única radio lliure que tenim: Ràdio Uc. Que duri.

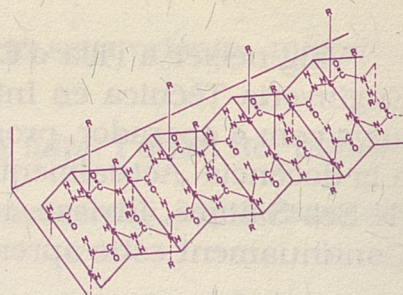
Escric des de fa tan de temps que no ho sabria dir. Però no fa gaire que he començat a mostrar-ho. La major part del que he escrit ha acabat a la paperera. Art efímer. Altres coses les he guardades. I algunes poques les he mostrades. Art que surt de la closca.

Mai no he guanyat cap premi. Potser no és una excusa però la veritat és que tan sols m'he presentat a un en tota la meva vida. I era de tan alt nivell que no sé com se'm va ocòrrer. A més, qui el va guanyar s'ho mereixia molt més que jo. Me'n vaig alegrar, perquè el conec i em cau molt bé.

LA POÈTICA DEL LLENGUATGE DE LA QUÍMICA

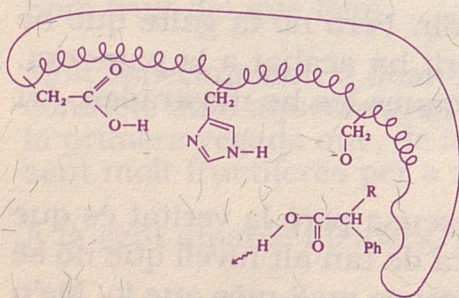

Estructura de la mioglobina por rayos X.

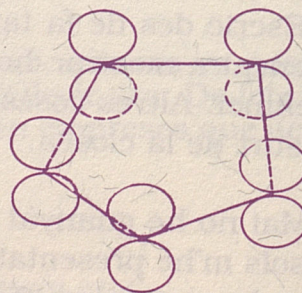

Estructura β , o plegada, de las proteínas

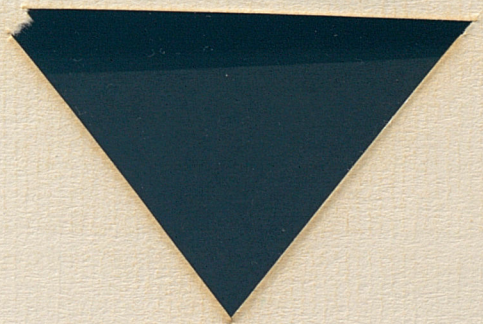
ENCARNACIÓ QUETGLAS
ÒSCAR BAGUR
RAFAEL SERRA

Liberación de ácido carboxílico

Orbitales atómicos π del ciclopentadienillo

ENCARNACIÓ QUETGLAS
ÒSCAR BAGUR
RAFEL SERRA

Solstici d'estiu

Joves Poetes de les Illes Balears